
Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE) - søknad om fornyelse av tidligere innvilgede unntak fra økonomireglementet

Vi viser til brev fra Olje- og energidepartementet (OED) av 28.11.2017. Der søker departementet for SDØE om permanente unntak, subsidiært forlengelse til 31.12.2024, for fire tidligere innvilgede unntak fra bestemmelser om økonomistyring i staten.

De eksisterende unntakene er:

1. Unntak fra nye krav til årsrapport for statlige virksomheter, ref. brev av 11. april 2014 fra DFØ. Unntaket er gjeldende fram til 31.12.2019.
2. Unntak fra standard kontoplan for statlige virksomheter, ref. brev av 28. august 2013 fra DFØ. Unntaket er gjeldende fram til 31.12.2018.
3. Unntak fra å ta i bruk de statlige regnskapsstandardene (SRS), ref. brev av 5. november 2015 fra DFØ. Unntaket gjelder til og med 31.12.2019.
4. Unntak fra bestemmelsene om økonomistyring i staten vedrørende bruk av ekstern, ikke-statlig virksomhet i forbindelse med regnskapstjenester, transaksjonsbehandling og applikasjonsforvaltning for regnskapsføringen av SDØE, ref. brev av 21. mars 2013 fra DFØ. Unntaket er gjeldende til og med 31.12.2019.

Årsaken til at det søkes om forlengelse av unntakene allerede nå, er at Petoro er i en prosess hvor fremtidig leveranse av regnskapstjenester og tilknyttede IKT driftstjenester for SDØE vurderes. Petoro ønsker ikke komme i en situasjon hvor selskapet forplikter seg overfor tredjepart ut over unntakenes varighet.

OED understreker at de løsninger Petoro har utviklet fungerer tilfredsstillende for å ivareta statens behov. De er videre nødvendige for å være tilpasset SDØE sin forretningsvirksomhet og dekke Petoros behov for effektivitet, styring og kontroll. OED har også redegjort for bakgrunn for de opprinnelige unntakssøknadene, samt begrunnelse for innvilgelse av søknadene. Det opplyses at begrunnelsene for de opprinnelige unntakssøknadene fremdeles gjelder.

Våre vurderinger av unntakssøknadene

Nedenfor er Direktoratet for økonomistyrings (DFØ) vurderinger av søknadene.

1) Søknad om unntak fra krav til årsrapport for statlige virksomheter

Det følger av bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 2.3.3, jf. pkt. 1.5.1, at en statlig virksomhet skal utarbeide en årsrapport som inneholder seks deler, med følgende benevnelse og rekkefølge:

- I. Leders beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av framtidsutsikter
- VI. Årsregnskap

OED viser i søknaden til unntaket som er gitt i brev fra DFØ av 11.4.2014. OED opplyser at det i dag utarbeides og publiseres en felles årsrapport med adskilte årsregnskaper for Petoro AS og SDØE-porteføljen. Denne årsrapporten opplyses å ivareta kravene som ut fra økonomiregelverket ville vært stilt til en separat årsrapport for SDØE. DFØ gjør i den forbindelse oppmerksom på at virksomhetsregnskapet for SDØE i den felles årsrapporten for Petoro og SDØE, mangler noten som viser sammenhengen mellom bokført avregning med statskassen og rapportert mellomværende med statskassen, jf. R-115 punkt 4.6.3 siste avsnitt.

DFØ ga i ovennevnte brev tidsbegrenset unntak fra kravet til en separat årsrapport for SDØE og kravet til at årsrapporten skal bestå av seks deler, jf. bestemmelsene pkt. 2.3.3 og 1.5.1. Vilkåret for unntaket fra kravet til hvilke deler en årsrapport skal bestå av, var at årsrapporten for SDØE for framtidige årsrapporter inngår i en samlet årsrapport for Petoro AS og SDØE.

Opprinnelig unntakssøknad er begrunnet med at kravene til SDØEs årsrapport innholdsmessig er ivaretatt i den felles årsrapporten som utarbeides for Petoro og SDØE, og at det vil kreve mye ressurser å omgjøre rapporteringen til nye maler og standarder uten at det vil gi tilsvarende ny informasjon for brukerne av regnskapsinformasjonen. OED ble forelagt DFØs utkast til svar på søknaden om fornyelse av unntaket, som innebar et avslag på søknaden om å avvike fra kravene til hvilke deler en årsrapport for statlige virksomheter skal bestå av, og ble gitt mulighet for å gi ytterligere opplysninger til DFØs behandling. På bakgrunn av dette ble det avholdt et møte 12. mars 2018 mellom Petoro, OED og DFØ. Petoro hevdet at det var kutyme blant aksjeselskaper at årsrapporten inneholder en første del med et innhold som ligner deres første del, og at det ville være uheldig om denne delen måtte utgå som en følge av krav til hva en statlig årsrapport skal inneholde. Det ble også ansett som uheldig at bestemmelsenes krav til at årsrapporten skal inneholde en del V om vurdering av framtidsutsikter oppfattes å ville inneholde overlappende informasjon med styrets årsberetning, jf. regnskapsloven § 3-3a femte avsnitt.

To av formålene med innføring av kravet til årsrapport for statlige virksomheter med bestemte deler i en bestemt rekkefølge var å gjøre innholdet lettere tilgjengelig for brukerne av årsrapporten, og gi bedre grunnlag for sammenligninger på tvers av statlige virksomheter. Disse formålene kan

oppfylles med en felles årsrapport for SDØE og Petoro, som oppfyller bestemmelsenes kravene til hvilke deler årsrapporten for en statlig virksomhet skal bestå av, benevnelser og rekkefølge. Reguleringen for aksjeselskaper som ikke er noterte stiller ikke krav til innhold i årsrapporten for et aksjeselskap, men regnskapsloven krever at det skal avlegges et årsregnskap og en årsberetning, og stiller krav til innholdet i disse. I en felles årsrapport er det også naturlig at disse inngår. DFØ ser at måten Petoro og forvaltningen av SDØE er organisert på, trolig gjør at en felles årsrapport er den beste måten å gi informasjon om resultatet av og oppfølgingen av Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten. DFØ legger imidlertid til grunn at oppfyllelse av kravet til inndeling av årsrapporten i tråd med bestemmelsene pkt. 2.3.3, jf. 1.5.1, ikke kan kreve mye ressurser. Dette vil være omstrukturering av informasjon som allerede finnes i dagens årsrapport, og representerer en overgangskostnad.

DFØ mener det vil være mulig å videreføre innholdet i del 1 i dagens årsrapport, under den del I som det er stilt krav om i bestemmelsene punkt 2.3.3, jf. punkt 1.5.1. Bestemmelsene inneholder som nevnt krav til årsrapport, hvilke deler den skal bestå av og hvilken benevnelse delene skal ha, men stiller ikke krav til innholdet i del I. Denne delen skal etter bestemmelsene benevnes leders beretning og signeres av leder. DFØs veiledningsnotat til årsrapport gir anbefalinger til innholdet. Det kan også være hensiktsmessig at styrets årsberetning, som det er krav om etter regnskapsloven § 3-1, jf. § 3-3, inngår i dette punktet.

Videre mener DFØ at dersom kravene til vurdering av framtidsutsikter i årsrapporten del V er overlappende med kravene til å gi informasjon som gir grunnlag for vurdering av framtidsutsikter i styrets årsberetning, jf. regnskapsloven § 3-3a femte ledd, kan dette løses ved at det henvises til omtalen av dette i årsberetningen i årsrapporten del V. Henvisningen må være så konkret at det er lett for en leser av årsrapporten å finne informasjonen. DFØs veiledningsnotat til årsrapport gir anbefalinger til innholdet i del V.

DFØ gir, med hjemmel i delegert myndighet etter reglement for økonomistyring i staten § 3 første ledd, Petoro varig unntak fra kravet til separat årsrapport for SDØE, men ikke fra kravet til hvilke seks deler den felles årsrapporten for Petoro og SDØE skal bestå av. Det gis unntak fra kravet til benevnelse på årsrapporten del I, dersom Petoro finner det mest hensiktsmessig også å la styrets årsberetning inngå i dette punktet. Dersom det oppfattes som mest hensiktsmessig å la styrets årsberetning inngå som en egen del VII i årsrapporten, i stedet for at denne tas inn som en separat del av del I, gis det unntak fra kravet til at en årsrapport kun skal bestå av seks deler.

2) Søknad om unntak fra standard kontoplan for statlige virksomheter

I henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten og Finansdepartementets rundskriv R-102 punkt 4.3 stilles det krav til at standard kontoplan skal legges inn i regnskapssystemet slik at alle føringer i regnskapet (kontospesifikasjonen) følger de angitte artskontoene.

Bakgrunnen for søknaden er at Petoro tidligere har kartlagt konsekvensene av å innføre standard kontoplan og hva dette vil bety for føring av SDØEs regnskap. De har undersøkt mulige løsninger i regnskapssystemet som kan tilfredsstillende kravet til enhetlig rapportering for statlige virksomheter, samtidig som strukturen i samarbeidsavtalene mellom oljeselskapene i gjeldende konsesjonsverk på norsk sokkel beholdes. Petoro skriver at standard kontoplan ikke er tilpasset oljevirkosomhet og innebærer således et betydelig avvik fra nåværende kontoplan for SDØE. Petoro ønsker å videreføre

løsningen der regnskapet til SDØE bokføres på grunnlag av en kontoplan som er tilpasset oljevirksomheten.

Ved vurdering av unntakssøknaden har vi lagt vekt på at standard kontoplan ikke er tilrettelagt for virksomheter i oljebransjen, og at rapportering til statsregnskapet er løst på tilfredsstillende måte.

DFØ gir, med hjemmel i delegert myndighet etter reglement for økonomistyring i staten § 3 første ledd (jf. også Finansdepartementets rundskriv R-102), Petoro varig unntak fra kravet om å legge standard kontoplan for statlige virksomheter inn i regnskapssystemet slik at alle føringer i regnskapet (kontospesifikasjonen) for SDØE følger de angitte artskontoene.

Det er en forutsetning for unntaket at Petoro fortsatt kan rapportere SDØEs regnskap til statsregnskapet etter de til enhver tid gjeldende retningslinjer for rapportering til statsregnskapet (månedlig S-rapport).

3) Søknad om unntak fra å ta i bruk de statlige regnskapsstandardene (SRS)

Etter bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 3.3.2 skal virksomheter som fører regnskapet etter periodiseringsprinsippet, benytte SRS ved utarbeidelse av virksomhetsregnskapet. Formålet med regnskapsstandardene er å legge til rette for et mer omfattende og standardisert informasjonsgrunnlag for styring i statlige virksomheter. Standardene skal også gi et grunnlag for å fremskaffe sammenlignbar kostnadsinformasjon og en bedre oversikt over statens eiendeler.

Søknaden om unntak fra bruk av SRS i virksomhetsregnskapet begrunnes med at innholdet i de statlige regnskapsstandardene ikke er tilpasset SDØEs forretningsvirksomhet. Petoro ønsker fortsatt å føre sitt virksomhetsregnskap for SDØE etter NRS og bransjeprinsipper som i noen grad avviker fra de statlige regnskapsstandardene. Det gir etter Petoros vurdering også det beste grunnlaget for oppfølging av operatørenes virksomhet i interessentskapene. Det opplyses om at Petoro mottar alt grunnlag for regnskapet for SDØE gjennom avregninger og oppgaver fra operatørene og fra Statoil ASA under Avsetningsinstruksen med utgangspunkt i bransjestandard.

Ved vurdering av søknaden legger DFØ vekt på at SRS ikke er tilrettelagt for oljebransjen.

DFØ gir, med hjemmel i delegert myndighet etter reglement for økonomistyring i staten § 3 første ledd (jf. også Finansdepartementets rundskriv R-114), Petoro varig unntak fra kravet om å utarbeide virksomhetsregnskapet for SDØE etter SRS. Det er et vilkår for unntaket at Petoro fortsatt utarbeider et virksomhetsregnskap for SDØE med resultat- og balanseoppstilling med noter etter et anerkjent regnskapsspråk og standarder tilpasset oljebransjen.

4) Søknad om unntak vedrørende bruk av ekstern, ikke-statlig virksomhet i forbindelse med regnskapstjenester, transaksjonsbehandling og applikasjonsforvaltning for regnskapsføringen
Tidligere unntak fra krav i økonomiregelverket pkt. 4.5 er gitt og begrunnet med Petoros særstilling som aksjeselskap og forvalter av SDØE, jf. brev fra DFØ av 21.03.2013.

DFØ legger som tidligere til grunn at Petoro er i en særstilling som aksjeselskap og forvalter av SDØE, og at organiseringen av regnskapsfunksjonen for SDØE er en videreføring av en etablert ordning.

DFØ gir, med hjemmel i delegert myndighet etter reglement for økonomistyring i staten § 3 første ledd, Petoro varig unntak fra bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 4.5 om organisering av økonomioppgaver slik at Petoro kan bruke en ekstern, ikke statlig virksomhet i forbindelse med regnskapstjenester, transaksjons-behandling og applikasjonsforvaltning for regnskapsføring av SDØE.

Vennlig hilsen

Wibecke Høgsveen
fungerende avdelingsdirektør

Erik Heen
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift

Kopi: Riksrevisjonen